

USTAWA

z dnia 10 maja 1991 r.

Ordynacja wyborcza do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 1. 1. Wybory do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej odbywają się przy odpowiednim zastosowaniu przepisów Ordynacji wyborczej do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli niniejsza ustawa nie stanowi inaczej.

2. Wybory do Senatu odbywają się łącznie z wyborami do Sejmu.

3. Kadencja Senatu rozpoczyna się i kończy jednocześnie z kadencją Sejmu.

Art. 2. 1. Do Senatu wybiera się 100 senatorów, według zasady większości, w okręgach wyborczych.

2. Okręgiem wyborczym do Senatu jest obszar województwa.

3. W okręgu wyborczym wybiera się 2 senatorów, a w okręgach obejmujących obszar województwa warszawskiego i województwa katowickiego wybiera się po 3 senatorów.

Art. 3. Obwody głosowania utworzone dla obywateli polskich przebywających za granicą wchodzi w skład okręgu wyborczego obejmującego obszar województwa warszawskiego.

Art. 4. Wybory do Senatu przeprowadzają:

- 1) Państwowa Komisja Wyborcza,
- 2) wojewódzkie komisje wyborcze,
- 3) obwodowe komisje wyborcze.

Art. 5. 1. Państwowa Komisja Wyborcza, powołana na podstawie przepisów Ordynacji wyborczej do Sejmu, zapewnia przygotowanie, organizację oraz przeprowadzenie wyborów do Senatu, a w szczególności:

- 1) powołuje wojewódzkie komisje wyborcze,
- 2) rozpatruje skargi na działalność wojewódzkich komisji wyborczych,
- 3) ogłasza wyniki wyborów do Senatu,
- 4) wydaje wybranym senatorom zaświadczenia o wyborze,
- 5) składa Senatowi sprawozdanie z wyborów.

2. Przepisy art. 49—51 Ordynacji wyborczej do Sejmu stosuje się odpowiednio.

Art. 6. 1. Do zadań wojewódzkiej komisji wyborczej należy w szczególności:

- 1) rozpatrywanie skarg na działalność obwodowych komisji wyborczych w zakresie czynności związanych z przeprowadzeniem wyborów do Senatu,
- 2) rejestrowanie kandydatów na senatorów wybieranych w okręgu wyborczym,
- 3) zarządzanie druku obwieszczeń wyborczych i dostarczanie ich do obwodowych komisji wyborczych,
- 4) ustalanie wyników głosowania i wyników wyborów senatorów w okręgu wyborczym.

2. Przepisy art. 56 i art. 58 Ordynacji wyborczej do Sejmu stosuje się odpowiednio.

Art. 7. 1. W skład wojewódzkiej komisji wyborczej wchodzi 7—9 sędziów właściwych miejscowo: sądu wojewódzkiego i sądów rejonowych, wskazanych przez prezesów tych sądów.

2. Państwowa Komisja Wyborcza powołuje w skład wojewódzkiej komisji wyborczej osoby, o których mowa w ust. 1, na podstawie zgłoszenia przedstawionego przez Ministra Sprawiedliwości, najpóźniej w 85 dniu przed dniem wyborów.

3. Pierwsze posiedzenie wojewódzkiej komisji wyborczej zwołuje, z upoważnienia Państwowej Komisji Wyborczej, właściwy miejscowo wojewoda.

4. Wojewódzka komisja wyborcza na swoim pierwszym posiedzeniu wybiera spośród siebie przewodniczącego i 2 jego zastępców.

5. Wojewódzka komisja wyborcza powołuje sekretarza komisji na wniosek kierownika właściwego miejscowo wojewódzkiego biura wyborczego. Sekretarz komisji uczestniczy w jej posiedzeniach z głosem doradczym.

6. Skład wojewódzkiej komisji wyborczej podaje się niezwłocznie do publicznej wiadomości w sposób zwyczajowo przyjęty.

7. Zmiany w składzie wojewódzkiej komisji wyborczej następują w trybie przepisów o jej powołaniu.

8. Wojewódzką komisję wyborczą rozwiązuje Państwowa Komisja Wyborcza po wykonaniu jej ustawowych zadań.

Art. 8. Obwodowe komisje wyborcze powołane dla wyborów do Sejmu wypełniają te same czynności związane z wyborami do Senatu.

Art. 9. Prawo zgłaszania kandydatów na senatorów przysługuje wyborcom, partiom i organizacjom politycznym oraz organizacjom społecznym tworzącym w tym celu komitety wyborcze. Przepisy art. 63—66 Ordynacji wyborczej do Sejmu stosuje się odpowiednio.

Art. 10. 1. Kandydatów na senatorów w okręgu wyborczym zgłasza się do właściwej wojewódzkiej komisji wyborczej, najpóźniej w 55 dniu przed dniem wyborów.

2. Komitet wyborczy może zgłosić tylko tylu kandydatów na senatorów, ilu wybiera się w danym okręgu wyborczym.

3. Zgłoszenia kandydatów na senatorów dokonuje pełnomocnik komitetu wyborczego. Zgłoszenie musi odpowie-

dnie spełniać warunki określone w art. 65 ust. 2—4 Ordynacji wyborczej do Sejmu. Każda kandydatura musi być poparta osobistymi podpisami co najmniej 3000 wyborców zamieszkałych w danym okręgu wyborczym.

4. Zgłaszając kandydata na senatora należy podać jego nazwisko, imię, wiek, zawód i miejsce zamieszkania.

5. Do każdego zgłoszenia kandydatury należy dołączyć pisemne oświadczenie kandydata o wyrażeniu zgody na kandydowanie w danym okręgu wyborczym.

6. Kandydować można tylko w jednym okręgu wyborczym.

Art. 11. Nie można równocześnie kandydować do Sejmu i do Senatu.

Art. 12. 1. Do rejestracji kandydatów na senatorów stosuje się odpowiednio przepisy art. 69 i art. 71 Ordynacji wyborczej do Sejmu.

2. Informacje o zarejestrowanych kandydatach na senatorów właściwa wojewódzka komisja wyborcza podaje do wiadomości publicznej w formie obwieszczenia, o którym mowa w art. 70 Ordynacji wyborczej do Sejmu.

Art. 13. Na karcie do głosowania na kandydatów na senatorów wybieranych w danym okręgu wyborczym umieszcza się w porządku alfabetycznym nazwiska i imiona zarejestrowanych kandydatów oraz nazwy komitetów wyborczych, które ich zgłosiły.

Art. 14. Na karcie do głosowania na kandydatów na senatorów wyborca oddaje głos na określonych kandydatów, stawiając znak „x” w kratce z prawej strony obok nazwisk najwyższej tylu kandydatów, ilu senatorów jest wybieranych w danym okręgu wyborczym.

Art. 15. 1. Jeżeli na karcie do głosowania na kandydatów na senatorów postawiono znak „x” w kratce z prawej strony obok większej liczby nazwisk kandydatów niż liczba senatorów wybieranych w danym okręgu wyborczym lub nie postawiono znaku „x” w kratce z prawej strony obok nazwiska żadnego kandydata, to głos taki uważa się za nieważny.

2. Dopisanie na karcie do głosowania dodatkowych nazwisk albo poczynienie innych dopisków lub skreśleń nie pociąga za sobą skutków prawnych i nie wpływa na ważność głosu.

Art. 16. Wyniki głosowania na kandydatów na senatorów z obwodów głosowania, o których mowa w art. 3, przekazywane są do wojewódzkiej komisji wyborczej właściwej dla okręgu wyborczego obejmującego obszar województwa warszawskiego.

Art. 17. 1. Za wybranych do Senatu w dwumandatowym okręgu wyborczym uważa się dwóch kandydatów, którzy otrzymali kolejno najwięcej ważnie oddanych głosów.

2. Za wybranych do Senatu w trzymandatowym okręgu wyborczym uważa się trzech kandydatów, którzy otrzymali kolejno najwięcej ważnie oddanych głosów.

3. Jeżeli dwóch lub więcej kandydatów otrzymało równą liczbę głosów uprawniającą do uzyskania mandatu i kan-

dydatów tych jest więcej niż mandatów do uzyskania, o pierwszeństwie rozstrzyga większa liczba obwodów głosowania, w których jeden z kandydatów uzyskał więcej głosów, a jeżeli liczba tych obwodów byłaby równa, o pierwszeństwie rozstrzyga losowanie przeprowadzone przez przewodniczącego wojewódzkiej komisji wyborczej w obecności członków komisji oraz pełnomocników komitetów wyborczych. Przebieg losowania uwzględnia się w protokole wyników wyborów.

Art. 18. 1. Ważność wyboru senatora stwierdza Senat.

2. Przepisy art. 118—125 Ordynacji wyborczej do Sejmu stosuje się odpowiednio.

Art. 19. 1. Wygaśnięcie mandatu senatora następuje wskutek:

- 1) stwierdzenia nieważności wyboru senatora,
- 2) odmowy złożenia ślubowania,
- 3) utraty prawa wybieralności,
- 4) zrzeczenia się mandatu,
- 5) śmierci.

2. Wygaśnięcie mandatu senatora stwierdza Senat.

Art. 20. 1. W wypadku wygaśnięcia mandatu senatora Senat najpóźniej w ciągu 6 miesięcy podejmuje uchwałę w sprawie przeprowadzenia wyborów uzupełniających. Nie przeprowadza się wyborów uzupełniających w okresie 6 miesięcy przed dniem upływu kadencji Senatu.

2. Wybory uzupełniające przeprowadza się w trybie i na zasadach przewidzianych w niniejszej ustawie, w ciągu 3 miesięcy od dnia podjęcia przez Senat uchwały o przeprowadzeniu wyborów uzupełniających.

3. Zarządzenie Prezydenta o wyznaczeniu daty wyborów uzupełniających ogłasza się najpóźniej w 10 dniu po podjęciu przez Senat uchwały o przeprowadzeniu wyborów uzupełniających.

4. Zarządzając wybory uzupełniające, Prezydent ustala kalendarz wyborczy, w którym może dla poszczególnych czynności wyborczych określić terminy krótsze od przewidzianych w ustawie.

5. Głosowanie w wyborach uzupełniających przeprowadza się tylko na terytorium kraju.

Art. 21. 1. Do kampanii wyborczej do Senatu i jej finansowania stosuje się odpowiednio przepisy art. 129—149 Ordynacji wyborczej do Sejmu, z zastrzeżeniem wynikającym z przepisów niniejszego artykułu.

2. W programach Polskiego Radia i Telewizji Polskiej o zasięgu regionalnym łączny czas emitowania bezpłatnych audycji wyborczych przyznany komitetom wyborczym, które zarejestrowały kandydatów na senatorów, nie może być w danym ośrodku regionalnym:

- 1) w Telewizji Polskiej krótszy niż 3 godziny i dłuższy niż 5 godzin,
- 2) w Polskim Radiu krótszy niż 8 godzin i dłuższy niż 12 godzin.

3. Koszty związane ze zgłaszaniem kandydatów na senatorów oraz prowadzoną na ich rzecz kampanią wyborczą nie mogą przekroczyć równowartości dwudziestokrotnego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sześciu podstawowych działach sfery produkcji materialnej w miesiącu poprzedzającym ogłoszenie zarządzenia Prezydenta o wyznaczeniu daty wyborów.

Art. 22. Traci moc ustawa z dnia 7 kwietnia 1989 r. — Ordynacja wyborcza do Senatu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (Dz. U. Nr 19, poz. 103).

Art. 23. Ustawa wchodzi w życie z dniem wejścia w życie ustawy — Ordynacja wyborcza do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *L. Wałęsa*